

A Fórum-kombinátban

Kulturális híd Jugoszlávia és Magyarország között

A Vajdaság városaiban falvaiban az újságos pavi-
lonok tarkaságában, a lap-
színek sokaságában feltű-
nik több magyar újság-
cím. Magyar Szó... Dolgo-
zók... Mézeskalács... 7
nap... Ifjúság... és még
sorolhatnánk tovább, hiszen
egész csokorra való az az
újság, hetilap, folyóirat,
amely között a Vajdaság
magyar nyelvű lakossága vá-
logathat. Hogy mennyi is?

A kérdésre éjjel-nappal
nyomdagépektől zajos, több-
emeletes szép új épületben
kaptuk meg a feleletet. A
Fórum Kiadó újdíeki,
nyolc éve épült székházá-
ban. A legtöbb magyar nyelv-
ven megjelenő lap és könyv
itt készül ebben az igen je-
lentős sajtókombinátban,
amelynek falai között a ki-
adó vállalaton kívül
több szerkesztőség és igen
jól felszerelt, a sajtótermé-
kek legkülönbözőbb fajtáinak
előállítására alkalmas há-
romszázötven munkást fog-
lalkoztató nyomda dolgozik.
Mindez egyetlen egységet
alkot, amelynek igazgatója
a még néhány évvel ezelőtt
újságíróként dolgozott Minda
Tibor.

— Az a feladatunk — mon-
dotta, — hogy a Vajdaságban
elő csaknem 450 ezer ma-
gyar olvasási igényét anya-
nyelvén elégítsük ki. Auto-
nóm tartományunk statutu-
ma ezt törvénybe is foglal-
ja, amikor kimondja: a
nemzetiségeknek biztosítva
van az a joguk, hogy anya-
nyelvükön fejezzék ki magu-
kat minden korszerű tájé-
koztatási eszköz felhasználá-
sával.

— Hány újságot adnak itt
ki?

— Tulajdonképpen nyolc
lap jelenik itt meg a mi
kiadásunkban, de ennél lé-
nyegesen többre tehető a ma-
gyar nyelvű orgánunk szá-
ma. Itt is nyomunk olyan
lapot, amely más kiadó vál-
lalatához tartozik, ezenkívül
Jugoszláviában többféle je-
lennek még meg magyar
nyelvű lapok. Mindezek kö-
zül a legtekintélyesebb a
Magyar Szó, amely Varga
László főszerkesztésével a
Dolgozó Nép Szocialista
Szövetségének napilapja.
Elődje, a Szabad Vajdaság
közvetlen a felszabadulás
első időszakában, már 1944.
december 24-én megjelent,
majd valamivel később
megalakult az önálló szer-
kesztőség: akkor vette fel a
jelenlegi nevet. Hétköznapi
35 ezer, vasárnap 65 ezer
példányban jelenik meg, ami
— a mintegy 102 ezer vajda-
sági magyar családot szá-
mítva azt jelenti —, hogy
vasárnaponként minden ma-
sodik család olvassa a lapot.
A lapnak tizenhárom helyi
szerkesztősége is van, ame-
lyek saját területükről ön-
álló oldalakat állítanak össze:

Irodalmi, ifjúsági lapok

Ide tartozik még a Dol-
gozók című, 15 ezer példány-
ban megjelenő hetilap,
amely a munkásönigazgatás
problémáival foglalkozik és
termelési kérdésekkel. Az
Egység címmel megjelenő
lap az egészségügyi felvilá-
gosítást szolgálja havonta.
A legfiatalabbak, az óvodás-
korúak szórakoztatására ké-
szül a sok képpel, színes
nyomással megjelenő, 12 000
példányos Mézeskalács. Az
elemi iskolások hetilapja a
Jó Pajtás, s a 15–20 éves
korú fiatalok az Ifjúság
című 16 oldalas hetilap. Ez
utóbbiak 16–23 ezer pél-
dányban jelennek meg. Az
Ifjúság című hetilapból más-
fél évvel ezelőtt külön ifjú-
sági irodalmi folyóirat vált
ki és alakult önálló szer-

kesztőséggé Új Symposion
címmel. Havonta jelenik
meg 24 oldalon. A legna-
gyobb múltú és legjelentő-
sebb irodalmi folyóirat a
havonta 6–7 ív terjedele-
mrel megjelenő Hid. Első
száma 1936-ban hagyta el a
nyomdát és mindenkor a ha-
ladó szellemű írók orgánu-
ma volt. A fasiszta megszá-
lás idején hősies, bátor ma-
gatarásról tettek tanúságot
a folyóirat szerkesztői, mun-
katársai, akik közül többen
szenvetked nemcsak bebő-
röztözött, hanem mártírhálát.
A főként irodalmi, kulturá-
lis kérdésekkel, társadalmi
problémákkal foglalkozó la-
pok soraiba tartozik még a
7 nap, amelynek Szabadkán,
Szeged jugoszláviai testvér-
városában van önálló szer-
kesztősége és kiadója.

A Vajdaságban egyébként
— mint a Fórum igazgatója
elmondotta — igen sok he-
lyen jelenik meg üzemi lap
vagy kisebb közéleti lap.
Ezek egyrészt felváltva je-
lennek meg magyar vagy
szerb-horvát nyelven, mások
— mint például a becsi, ki-
kindai, hódási — magyar
nyelvű melléklettel kerül-
nek az olvasókhoz. Vannak
azután még két nyelven
megjelenő lapok is, ezek
általában hetilapok, vagy
havi folyóiratok. A nagyobb
közül még jelentős a
Zágrábban napvilágot látó
Magyar Képesújság és
Muraszombaton a Népújság.
Mindkettő hetilap.

Könyvkiadás

Hasonlóan színes képet
mutat a Fórum könyvkiadói
tevékenysége is. Minda Ti-
bor erről a következőket
mondotta:

— Kiadói politikánk egyik
alapelve, hogy lehetőséget
biztosítsunk a Jugoszláviában
élő magyar írók alkotásai-
nak a megjelenésére. A Vaj-
daságban mintegy 35–40
aktív magyar író él, akiknek
évente 10–15 művét adjuk
ki. Másik alapvető elvünk,
hogy a jugoszláv irodalmat
átültessük magyar nyelvre.
Évenként 8–10 ilyen művet
szoktunk megjelentetni.
Ugyanígy számú az ifjú-
sági művek kiadása is. Eze-
ken kívül gondoskodunk a
Jugoszláviában megjelenő
legfontosabb politikai, gaz-
dasági, társadalmi, tudomá-
nyos művek kiadásáról is.
A vezető jugoszláv politi-

kusok, államférfiak írásait,
beszédeit gyűjteményes so-
rnatban jelentjük meg.
Helyet kapnak kiadói ter-
veinkben a világirodalom
népszerű alkotásai. Arra tö-
rekszünk, mindezt minél ol-
csóbb áron juttassuk az ol-
vasóinkhoz, hogy a magyar
lakosság ugyanolyan áron
tudja megvenni — a termé-
szetesen kisebb példány-
szám ellenére is — lapjait,
könyveit, mint a többi ju-
goszláv állampolgár. Ez
csak dotációval tudjuk elér-
ni, ami nem is kis összeg:
az újságoknál évi 5 millió,
a könyveknél évente körül-
belül 1 millió új dinár.

Kiadói együttműködés hazánkai

Hatalmas könyvhegyek
között sétáltunk végig az
igazgatóval az épület folyo-
sói, raktárain a nyomdagé-
pek közé.

— De nemcsak ezek a
könyvek kerülnek a Jugo-
sláviában élő magyarsághoz
— sietett a kiegészítéssel.

— Gyakorlatilag nálunk
minden könyv kapható,
amely Magyarországon meg-
jelenik és itt érdeklődésre
tarthat számot. Kiadónknak
kilenc könyvesboltja van a
Vajdaságban, amelyekben a
Magyarországról behozott
műveket is árusítjuk. A kö-
zös egyezmény keretében
évente több mint 3 ezer
művet hozunk be nagy pél-
dányszámban. Más közös ak-
cióink is vannak Magyaror-
szággal, amelyben a legje-
lentősebb közös könyvkiadás
szinte minden magyarorszá-
gi kiadóval együtt. Több ma-
gyar író művét adjuk itt ki
szerb-horvát nyelven, s ju-
goszláv szerzők művei kö-
zös kiadványként jelennek
meg magyar nyelven vala-
melyik magyarországi kiadó-
nál. Ez ma már rendszere-
sen folyik. Hasonlóan együtt-
működésre törekszünk a
tankönyvkiadásban is: né-
hány éve már itt állítunk
elő tankönyveket a Ma-
gyarországon működő szerb-
horvát nyelvű iskolák szá-
mára, ide pedig magyar tan-
könyvek érkeznek az itteni
magyar iskolák számára.

Az újdíeki Vojvoda Mi-
sica utcában éjjel-nappal
szedőgépek zűmmögésétől,
nyomdagépek csatogásától,
újságírók jövő-menéséről
zajos hatalmas épület falai
között fontos hivatást tel-
jesítenek. Úgy, ahogyan az
itt dolgozók mondják: tevé-
kenységükkel hidat, egyre
szélesebb kulturális hidat is
akarnak építeni a két bará-
ti ország, hazánk és Jugo-
slávia között.

Lőkös Zoltán

Helvenéves a MÁV Nevelőintézet

(Tudósítónktól.) 1896 szeptem-
berek óta mindennap
egyenruhás fiatalok hagyják
el reggelienként a nevelőin-
tézet öreg épületét. Az or-
szág területéről árva, félár-
va és sokgyermekes vas-
utasszülők gyermekei már 70
év óta kapnak gondos elhe-
lyezést, ellátást, és tanítá-
tást itt. A középiskolás fiúk
és lányok az intézeti foglalko-
zások során nemcsak a
másnap iskolai feladatokat
oldják meg: az intézet jól
felszerelt könyvtára, televí-
ziós terme és stúdiója film-
vetítése és 30 színházi bérlet
biztosítja a színvonalas szó-
rakozáshoz szükséges felté-
teleket.

A szegedi MÁV Nevelőin-
tézetben jó tanulmányi ered-
ményt érnek el a diákok, s
ez — mint már régóta —
öregbíti a szegedi MÁV Ne-
velőintézet hírnevét.

Sziládi Sándor

Ülésezett a népfrent városi elnöksége

Tegnap délután tartotta ülését a Hazafias Népfrent
szegedi városi bizottságának elnöksége. Dr. Kedvessy
György elnök megnyitóját után Hofgesang Péter, a nép-
frontbizottság titkára számolt be az első félévi célkitű-
zések teljesítéséről, a tömegek társadalmi feladatokra tör-
tént mozgósításáról és az ismeretterjesztésről. Ezután meg-
tárgyalták a városi népfrentbizottság második félévi pro-
gramját, különös tekintettel az MSZMP IX. kongresszusára,
s az ott születő határozatok végrehajtására.

Megleckéztették a törvénysértő „fészekrakókat“

Lapunk szeptember 8-i szá-
mában Törvénysértő fészek-
rakás címmel cikket közöl-
tünk arról, hogy Szegeden, a
Szilléri sugárút 49/b számú
kétszobás kis ház bérliének
lakásába erőszakkal beköl-
tözködött Balla Szilveszter,
hódmezővásárhelyi illetősé-
gű fiatalember és felesége.
Cikkünk nyomán a II. kerü-

reti tanács azonnal intézke-
dett, határozatot hozott Balla
Szilveszterek eltávolítására a
házból. Tegnap a déli órák-
ban elhagyattatta velük a
házat. Saját költségükre ki-
rakatták a bútorokat a zárt
kapubejárat alá. Három napi
haladékot kaptak arra, hogy
bútorukat elszállítsák.

Vastaps a színházban

Bemutakoztak a román katonaművészek Szegeden

(Szilágyi Mózes felv.)

Részlet az együttes műsorából. A táncos olániai néptáncot mutat be

Szimfonikus és népi zene-
karral, táncsoporttal, éne-
kes és táncos szolistákkal
érkezett Szegedre a Román
Néphadsereg Munka Erdem-
renddel kitüntetett központi
művészegyüttese. A 180 tagú
román katonaezredes útját
alig egyhetes magyarországi
vendégszereplésük során vas-
taps kísérte Debrecenről —
Nyíregyházán, Karcagán,
Szolnokon keresztül — a
Szegedi Nemzeti Színházig,
ahol csütörtöki megérkezé-
sük után már este bemutat-
koztak.

Az együttes lelke, vezető-
je, karmestere, zeneszerzője,
alapítója és közel két évti-
zedes hagyományainak leg-
avatottabb kezű gondozója,
az Állami-díjas Dinu Stelian
ezredes, a Művészet Erdemes
Mestere. Mint a román ka-
tonaművészekről megtudtuk:
az ő irányításával járják az
együttes vezetői az országot,
hogy feleltassák a román
népzene örökbecsű kincsét,
és az összegyűjtött folklór
anyagot maga Stelian hang-
szerrel, tanfúttá be és ve-
zényli. Körülbelül azt csi-
nálja, amit a mi Bartók Bé-
línk és Kodály Zoltánunk
ezelőtt jó néhány évtizeddel,
sokkal nehezebb körülmé-
nyek között vállalt: a nép-
zene „megmentését” a szim-
fonikus zene és modern kó-
rusirodalom számára. Sze-
gedi fellépésük alkalmával is
az ilyen népi ihletű dalok,
táncok domináltak a műsor-
ban, s a román nép lelkét
színpadra muzsikált — ko-
reográfált számaikkal arat-

tak legőszintőbb elismerést.
Az együttes másik „specifi-
kuma”: saját nevelésű mű-
tagú férfikórus. Ennek az
ének-zenei együttesnek
kontrasztját a Marin Suhica
vezető népi zenei teremti
meg a színpadon. Kedves fi-
gyelmesség volt Alekszandr
Citrus hegedűjén felcsengő
lő magyarnóta-csokor, azok
között is a Még azt mond-
ják, nincs Szegeden boszor-
kány...
Erő és szépség, muzsika és
tánc — ha kicsit egysíkú
programot is, de minden-
képpen felejthetetlen estét
szerezett a színházat zsűfö-
lő szegedi közön-
ségnek.

Nikolényi István

GYORSPOSTA ● GYORSPOSTA GYORSPOSTA ● GYORSPOSTA

Várfülkét

a végállomáshoz!

Maga és sok utazótársa
nevében írt panaszlevelet
szerkesztőségünknek Soós
Vincéné kiskundorozmai ol-
vasónk. „Az időjárás rend-
kívül szeszélyes, hol kániku-
la van, hol meg esik az eső.
A kiskundorozmai villamos
szegedi végállomásánál ke-
vés az üllőpad és nincsen vá-
rófülke sem. A Dorozsmára
utazó és onnan Szegedre ér-
kező dolgozók zivatar, zá-
porosó alkalmával nem tud-
nak hova beszáadni”.

Peták József, a közlekedési
vállalat igazgatója elmon-
dotta, hogy már korábban
foglalkoztak a várófülke fel-
építésének gondolatával a
kiskundorozmai villamos
szegedi végállomásához. Im-
pozáns, tetszetős várófülke
kellene ide, egyelőre azon-
ban várni kell a kivitelezé-
sével. A közlekedési forgat-
mat ezen a ponton nagyon is
megváltoztathatja a Kossuth
Lajos sugárút, valamint az
Izabella-híd tervbe vett kor-
szerűsítése. Ismeretes, hogy

a főgyűjtő csatorna végig-
megy a dr. Boross József
utcán is. Ha ez a munka
megkezdődik, a villamosfor-
galmat ezen a szakaszon le-
 kell állítani. Sőt az is lehe-
tős, hogy a villamosfor-
galmat ezen a részen vissza
sem állítják, mert annyira
módosul, megváltozik a köz-
lekedési forgalmi igény. A
várható módosítások tehát
egyelőre amellet szólnak,
hogy a közlekedési vállalat
ezen a ponton ne ruházzon
be várófülke építésére.

Vízhiány a 12-es és 14-es utcában

Több mint 30 aláírással
Petőfitelepről, a 12-es és a
14-es utcából ezt írják:
„Problémánkkal többször
fordultunk már a II. kerü-
leti tanács vb építési és köz-
lekedési osztályához, de ed-
dig az ígéretesen kívül nem
kaptunk segítséget. Ezt a
rész 1982-ben osztották fel
házhelyeknek. Abban a tu-
datban építkezünk, hogy ha-
marosan közművesítenek is.
Sajnos, ez nem történt meg.

Vízhiányban szenvedünk
évek óta. Ugyanis az egyet-
len sarki kifolyó nem ad
elégséges vizet, csak időszak-
konként. Hallottuk, hogy a
11-es utcától fogják a ma-
gasonvasúti vízvezeték be-
kapcsolni. Mi ebből is kima-
radunk?”

Nemes József, a II. kerü-
leti tanács építési és közle-
kedési csoportjának vezetője
azt a választ adta nekünk a
Petőfitelepről 12-es és 14-es
utca lakóinak panaszára,
hogy sürgősen megvizsgál-
ják a köz kifolyót, hogy mi-
ért nem ad elégséges vizet.
Ha indokolt, akkor létesíté-
nek egy másik köz kifolyót
is, hogy a lakosoknak ne
kelljen messzire fáradniuk
vizért. Valóban magasonyo-
más vízvezetékot kap a
11-es utcától a Tisza-part
felé eső terület, mert erre
a feltételek megértek. A
Csap utca korszerűsítésével
együtt lefektették a főnyo-
móvezetékét is. Ennek a te-
rületnek a vízszolgáltatása
javulásával jobb lesz a víz-
ellátás a 12-es és a 14-es ut-
ca területén is.

A Fővárosi Sütőipari Vállalat felvessz

sütőipari fiú ipari tanulókat

kollégiumi elhelyezéssel. A
képzés időtartama 3 év. Mi-
nősége: emeltszintű, amely
a továbbtanuláshoz bizto-
sít kedvező lehetőséget. Je-
lentkezni lehet a Budape-
sti 2. sz. Elelmiszeripari Ta-
nuló Iskolában, Budapest
VI. kerületében, a 100
(Videktelek) telephelyén.
Követelmény: 14–16 év, 3
ált. iskola eredményes el-
végzése (középsőnél jobb
átlag). Határidő: szeptem-
ber 12. xBp 2693

Cidő és panucs

felsőbőrök

minden színben kaphatók.
Somogyi u. 17. Bőrszaküz-
let xS. 96 934.

Közöljük kedves vendége-
inkkel, hogy az újszegedi

Fasor falatozót

átalakítás után

Fasor Vendéglő-ként

megnyitottuk. (Békkert u.
52. sz.)
Családias környezet —
ízletes ételek
várják vendégeinket!

Minden csütörtökön este
házi

disznótoros vacsora

Csongrád megyei
Vendéglátó Vállalat
xS. 96 980